

Міжнародна науково-практична конференція бібліотек ВНЗ
III-IV рівнів акредитації
"ТРАДИЦІЇ ТА НОВАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
НАУКИ ТА ОСВІТИ"

22-24 травня 2012 року за сприяння Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України Науково-методичною бібліотечною комісією МОНмолодьспорту на базі Таврійського національного університету ім. В. Вернадського було проведено міжнародну науково-практичну конференцію "Традиції та новації в інформаційному забезпеченні науки та освіти".

В ході роботи науково-практичної конференції «Традиції та новації в інформаційному забезпеченні науки та освіти» (Сімферополь, травень 2012 р.) відзначалось, що сьогодні більшість бібліотек ВНЗ активно використовує в своїй діяльності комп'ютерні технології, можливості Інтернету, надає користувачам доступ до віддалених світових інформаційних ресурсів. Бібліотеки є суттєвою складовою національної інформаційної інфраструктури суспільства.

Виступаючі підкреслювали, що інтенсивне впровадження комп'ютерних технологій викликало технологічні зміни практично всіх бібліотечних процесів, підкреслювали і те, що, на жаль, ці позитивні зміни та зрушення в бібліотечній діяльності додали певних труднощів та проблем, вирішуватись які мають не тільки на рівні керівництва ВНЗ та ряду Міністерств, а і на загальнодержавному рівні. Йдеться, в першу чергу, про гостру необхідність оновлення та удосконалення нормативно-правової бази бібліотечної діяльності, розробки науково обґрунтованих нормативів оснащення бібліотек сучасними технічними засобами та комп'ютерними технологіями. Підкреслювалось, що активізація використання значного інформаційного потенціалу бібліотек суттєво гальмується недостатнім матеріально-технічним забезпеченням, зношеністю матеріальної бази, потребує свого рішення питання підготовки та перепідготовки кадрів для бібліотечної галузі тощо.

Учасники науково-практичної конференції прийняли рішення:

Просити МОНмолодьспорту України:

Визначити в структурі департаменту вищої освіти певний підрозділ (чи конкретну особу) для сприяння подальшому організаційно – правовому забезпеченню діяльності бібліотек ВНЗ та оперативному вирішенню їх спільних поточних питань.

Для оперативного інформування бібліотек ВНЗ про план та стан видання сучасної навчальної та навчально-методичної літератури відкрити на сайті МОНмолодьспорту рубрику «Нова навчальна література».

Звернутись до Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики з пропозицією щодо внесення до Національного класифікатора професій (ДК 003:2010) посаду директора бібліотеки.

Звернутися до **Кабінету Міністрів** України з клопотанням щодо внесення до переліку посад, що мають основну відпустку тривалістю до 56 календарних днів (пост. КМУ від 14.04.97 р. №346 та Закон України «Про відпустки») посаду директора бібліотеки (відповідно до Закону «Про вищу освіту», ст. 48).

Спільно з **АПН** України розглянути питання щодо проведення заходів по підвищенню кваліфікації керівників та провідних фахівців бібліотек ВНЗ III - IV рівнів акредитації на базі Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти АПН та

можливості залучення викладачів інституту на безоплатній основі до проведення науково-практичних конференцій, нарад, семінарів, консультацій тощо.

Для планомірного забезпечення модернізації бібліотек та подальшого вдосконалення їх діяльності по інформаційному забезпеченню освіти і науки доручити відповідному підрозділу МОНмолодьспорту розробити уніфіковані норми технічного оснащення, комп'ютерного та програмного забезпечення бібліотек вищих навчальних закладів III та IV рівнів акредитації та груп бібліотек за оплатою праці.

При визначенні забезпеченості навчальних дисциплін враховувати електронні копії навчальної та навчально-методичної літератури.

Переглянути «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» (наказ МОН від 2 червня 1993 р. № 161) в частині обов'язкового зберігання дипломних проектів (робіт) в бібліотеці вищого навчального закладу.

Вийти з пропозицією до **ВАК** України щодо доцільності зазначення у списку джерел, що наводиться у дисертаціях, і списку опублікованих робіт, що наводиться в авторефератах, відомостей про всіх авторів окремих публікацій (незалежно від кількісного складу) для їх подальшого персонального індексування українськими та міжнародними наукометричними базами даних. (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання» п.5.2.6.9 **«В описі можуть бути наведені відомості про всіх осіб і (чи) всі організації, які зазначені у джерелі інформації»**).

Прискорити узгодження та затвердження організаційно-розпорядчих документів (Типових Положень та Інструкцій), що подані до Міністерства Науково-методичною бібліотечною комісією.

Просити Мінкультури України:

На державному рівні визначити правові аспекти діяльності електронних бібліотек. Розглянути питання щодо спрощення прийому та оформлення бібліотеками дарчої літератури.

У зв'язку із втратою чинності «Інструкції про порядок списання майна бюджетних установ» (затв. нак. Держказначейства України від 29.11.2010 N 447) прискорити вирішення питання стосовно списання літератури із бібліотечних фондів.

Звернути увагу на слабку матеріально-технічну базу бібліотек підвідомчих ВНЗ, їх недостатнє оснащення технічними засобами, комп'ютерною технікою, відсутність АБІС тощо.

Рекомендувати керівникам вищих навчальних закладів:

Всіляко підтримувати участь бібліотек у корпоративних бібліотечно-інформаційних проектах.

Забезпечити бібліотекам технічний доступ до світових інформаційних ресурсів у сфері освіти та науки.

Стимулювати процес відкритого доступу в своїх вузах за допомогою створення та підтримки ОА-репозитаріїв.

Надавати бібліотекам можливість повноцінного забезпечення наукового та навчально-виховного процесів необхідною навчальною, науковою та художньою літературою, періодичними вітчизняними та зарубіжними виданнями для чого своєчасно та в достатній кількості виділяти кошти на їх закупівлю та передплату.

Розглянути питання щодо створення електронних версій методичних розробок до курсових, дипломних робіт та надання можливості їх використання студентами в локальній мережі ВНЗ.

Передбачати у кошторисах ВНЗ витрати на підвищення рівня професійної майстерності керівників та фахівців бібліотек, їх відрядження та стажування в провідних бібліотеках України та зарубіжжя.

Внести в колдоговори ВНЗ пункт про обов'язкові (1раз на 2 роки) медичні огляди працівників бібліотек.

На засіданнях **регіональних Рад ректорів:**

- періодично заслуховувати інформацію щодо діяльності бібліотек ВНЗ регіону та стан їх забезпечення сучасними технологічними та технічними засобами;
- розглянути питання щодо створення на базі потужних провідних ВНЗ базових центрів реставрації рідкісних та цінних видань, що зберігаються в бібліотечних фондах.

Науково-методичній бібліотечній комісії:

Розробити план заходів по сприянню інтеграції бібліотек ВНЗ різних систем та відомств в єдине інформаційне середовище, створенню спільних електронних ресурсів та розробці відповідних нормативних документів.

Для розробки та оновлення організаційно-розпорядчих документів, що є сьогодні визначальними в бібліотечній діяльності, активніше використовувати членів секцій НМБК, при необхідності створювати зведені тимчасові робочі групи, контролювати їх діяльність та надавати всіляку підтримку та допомогу.

Узгодити та внести зміни та доповнення до Інструкції з обліку фондів відповідно до вимог Інструкції по бюджетному (бухгалтерському) обліку.

Доопрацювати та подати на затвердження МОНмолодьспорту:

- Примірне положення про порядок формування фондів бібліотеки вищого навчального закладу III-IV рівнів акредитації;
- Типові правила користування бібліотекою вищого навчального закладу III-IV рівнів акредитації;

Бібліотекам-фондоутримувачам газетних пам'яток регіонального характеру (ХНУ, ОНУ, ЛНУ) створити інформаційно-ресурсну базу назв газет та розробити пропозиції щодо збереження цих колекцій.

Поновити проведення всеукраїнських та регіональних конкурсів та оглядів діяльності бібліотек як в цілому, так і по окремих напрямках.

Бібліотекам - Зональним та обласним методичним центрам:

Провести моніторинг забезпеченості та ефективності використання комп'ютерних технологій в бібліотеках своєї мережі. Зведену інформацію подати до методичного відділу НБ КНУ до **15 березня 2013 року**.

Забезпечувати професійну підготовку бібліотечних фахівців по роботі з електронних ресурсами.

В роботі по підвищенню професійної компетентності бібліотечних працівників активніше використовувати можливості системи електронного навчання (e-learning) за допомогою Інтернет та мультимедіа (чати, вебіари, веб-конференції тощо).

Провести цикл заходів по ознайомленню бібліотек з Міжнародним стандартом системи менеджменту якості ISO 9001:2010, його основними вимогами, етапами запровадження тощо.

Розглянути питання щодо включення в систему підвищення кваліфікації бібліотек регіону курсів по вдосконаленню української та вивченню іноземних мов, проведенню занять з культури одягу, поведінки, ділового спілкування тощо.

Включати до програм семінарів, нарад, курсів теми впливу електронних випромінювань на здоров'я людини та методи підвищення захисних сил організму.

Рекомендувати бібліотекам ВНЗ:

Підвищувати інформативність бібліотечних сайтів, активніше використовувати їх для пропаганди бібліотеки та її можливостей по інформаційному забезпеченню читацьких потреб.

Проводити моніторинг рівня поінформованості користувачів щодо наявних в бібліотеці електронних ресурсів (ЕБД) та активності їх використання.

Проводити курси навчання користувачів по використанню електронних ресурсів, враховуючи рівень підготовки та тип слухачів.

Використовувати «Дні кафедр», «Дні спеціаліста», «Дні дипломника», сайт бібліотеки тощо для інформації про можливості доступу до електронних ресурсів та широкої пропаганди їх серед користувачів бібліотеки.

При створенні бібліографічних записів на публікації авторів, що є працівниками ВНЗ, у базах даних власної генерації вносити всіх авторів (незалежно від кількісного складу) з метою їх подальшого індексування українськими та міжнародними наукометричними базами даних.

Активізувати використання напрацьованих та пошук нових форм та методів роботи по зміцненню моральних та патріотичних цінностей в свідомості сучасної молоді, підвищенню ролі культурної та гуманітарної освіти в багатонаціональному та багато конфесіональному середовищі, формуванню громадянської культури та підвищенню рівня толерантності у суспільстві, сприяти прищепленню студентству навичок здорового способу життя. Взяти до уваги, що ця робота вимагає відповідних підходів до питань формування книжкових фондів.

Особливу увагу приділяти молодим кадрам бібліотечних працівників, надавати їм всіляку допомогу в оволодінні професією, освоєнні професійних навичок, прищепленні любові до бібліотечної професії, надавати можливість кар'єрного росту та розкриття свого творчого потенціалу.

Використовувати можливість підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів на базі університетів культури та Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (м. Київ).

Активніше використовувати професійні періодичні видання та журнал «Вища школа» для розповсюдження передового бібліотечного досвіду.